

Dosarul nr. 3ra-520/23
2-21019608-01-3ra-27052023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Dodon
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – Gh. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău

ÎNCHEIERE

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Andriuța Cristina,
în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către
Andriuța Cristina împotriva Inspectoratului General de Carabinieri și Ministerului
Afacerilor Interne privind obligarea la plata penalităților,
împotriva deciziei din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 08 februarie 2021, Andriuța Cristina a depus acțiunea în contencios
administrativ împotriva Inspectoratului General de Carabinieri și Ministerului
Afacerilor Interne privind obligarea la plata penalităților.

În motivele acțiunii a indicat că, la data de 24 noiembrie 2020 prin scrisoare
recomandată, în adresa pârâtului, Inspectoratul General de Carabinieri a fost expediată
o cerere (petiție) recepționată de către pârât la data de 25 noiembrie 2020 și înregistrat
cu nr. A-147/20. Prin cerere, reclamanta a solicitat achitarea penalității în mărime de
19 959,27 de lei în legătură cu achitarea cu întârziere a salariului pentru perioada 01
februarie 2016 - 11 august 2016. Urmare a examinării cererii, pârâtul Inspectoratul
General de Carabinieri a emis răspunsul nr. 1/11-A147/20 din 30 noiembrie 2020,
recepționat la data de 02 decembrie 2020, prin care a respins solicitarea motivând
respingerea prin faptul existenței hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani din 02
iulie 2020 dosarul nr. 3-4116/19 prin care a fost obligat pârâtul la calcularea și achitarea
indexărilor sumelor bănești, menționând că, pretenția din cerere se suprapune, în
esență, cu fondul cauzei pe dosarul nr. 3-4116/19 și că ar fi inadmisibilă încasarea de
două ori a unei sume pentru o pretinsă achitare cu întârziere a salariului pentru perioada
01 februarie 2016 - 11 august 2016.

Nefiind de acord cu răspunsul și soluția oferită, Andriuța Cristina a utilizat calea
prealabilă și la data de 09 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, a expediat
cererea prealabilă, recepționată de către Inspectoratul General de Carabinieri la 10

decembrie 2020 și înregistrată cu nr. A-159/20. Ulterior, urmare a examinării cererii prealabile, Inspectoratul General de Carabinieri a oferit răspunsul nr. 1/11-AI 59/20 din 16 decembrie 2020 prin care cererea prealabilă a fost respinsă inclusiv din motivul lipsei culpei în achitarea cu întârziere a salariului pentru perioada 01 februarie 2016 - 11 august 2016 și, respectiv, dosarul administrativ fiind expediat pentru adoptarea deciziei finale către Ministerul Afacerilor Interne. Astfel, reclamanta, la data de 14 ianuarie 2021 a recepționat răspunsul Ministerul Afacerilor Interne, prin care se menține poziția Inspectoratului General de Carabinieri, cu mențiunea dreptului de a contesta decizia finală în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei finale.

Consideră reclamanta că poziția pârâților este neargumentată și neîntemeiată, or, potrivit prevederilor art. 330 alin. (1) Codul muncii, angajatorul, este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligație survine, în particular, în caz de: a) refuz neîntemeiat de angajare; b) eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă; c) staționare a unității din vina angajatorului, cu excepția perioadei șomajului tehnic (art.80); e) reținere a plății salariului; f) reținere a tuturor plăților sau a unora din ele în caz de eliberare din serviciu; g) răspândire, prin orice mijloace (de informare în masă, referințe scrise etc.), a informațiilor calomnioase despre salariat; h) neîndeplinire în termen a hotărârii organului competent de jurisdicție a muncii care a soluționat un litigiu (conflict) având ca obiect privarea de posibilitatea de a munci. Potrivit prevederilor alin. (2) al aceluiași articol, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art. 123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen. Astfel, sunt câteva elemente ce urmează a fi întrunite pentru ca salariatul să poată beneficia de dreptul de a solicita prejudiciul cauzat în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere, și anume: 1) existența reținerii achitării; 2) vina angajatorului.

Reclamanta a susținut că, vina angajatorului, Inspectoratul General de Carabinieri este pe deplin demonstrată prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 18 august 2016, dosarul nr. 3-157/16 (devenită definitivă și irevocabilă la data de 21 martie 2018, fapt confirmat prin încheierea Curții Supreme de Justiție dosarul nr. 3ra-226/18). Astfel, pentru solicitarea de plată a penalității în mărime de 0,3 la sută pentru fiecare zi de întârziere din suma neplătită în termen, urmează a fi constatat dacă a fost respectat termenul de prescripție pentru apărarea dreptului încălcat. Potrivit prevederilor art. 391 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. Totodată, la aplicarea prescripției extinctive, urmează a fi constatat când începe a curge termenul prescripției extinctive, în speță urmează a fi aplicate prevederile art. 395 alin. (4) Codul civil, ce stipulează că, în acțiunile privind repararea prejudiciului, termenul de prescripție extintivă începe să curgă de la data când păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât tipul prejudiciului, cât și pe cel care răspunde de el.

Prin urmare, reclamanta a aflat despre cine răspunde abia la data de 21 martie 2018, când a fost emisă încheierea Curții Supreme de Justiție dosarul nr. 3ra- 226/18, or, anume prin acest act judecătoresc în mod definitiv și irevocabil a fost constatată

vina angajatorului, în speță a Inspectoratului General de Carabinieri, vina fiind unul din elementul obligatoriu pentru aplicarea prevederilor art. 330 alin. (2) Codul civil.

A explicat reclamanta că, potrivit Avizului consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție, cu privire la modul de punere în aplicare a prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii, nr. 4ac-21/2014 din 17 noiembrie 2014 a fost menționat că, prevederile art. 330 alin. (2) din Codul muncii pot fi aplicate și se calculează numai până la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă, totodată, este de menționat că, după cum rezultă din sensul normelor de drept enunțate, angajatorul care nu și-a executat obligațiile prevăzute de lege și de contractul individual de muncă este prezumat ca fiind culpabil, fiind apărat (eliberat) de răspundere numai dacă dovedește că a fost împiedicat să execute prevederile contractului printr-o cauză care nu-i poate fi imputată. Pentru a interveni instituția reparării prejudiciului cauzat salariatului necesită a fi prezentă vinovăția angajatorului la reținerea plăților cuvenite salariatului, la caz, vinovăția Inspectoratului General de Carabinieri în reținerea achitării salariului proporțional pentru 7 ore pentru perioada 01 februarie 2016 - 11 august 2016.

A declarat reclamanta că, urma să beneficieze de salariul lunar în luna imediat următoare, de exemplu pentru luna februarie 2016 urma să fie achitată în luna martie 2016, astfel, salariul de fapt i-a fost achitat în luna septembrie 2018. În context, potrivit motivării expuse, penalitatea urmează a fi calculată pentru perioada de până la data devenirii definitive a hotărârii. Totodată, urmează a fi luat în considerare și aspectul modificării prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii (a se vedea Legea nr. 157 din 20 iulie 2017, în vigoare din 18 august 2017), potrivit cărora a fost majorat cuantumul penalității de la 0,1% pentru fiecare zi de întârziere la 0,3%, astfel, penalitatea urmând a fi calculată pentru perioada de până la 17.08.2017 în cuantum de 0,1%, începând cu 18 august 2017 în cuantum de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere, care conform calculului prezentat în acțiune constituie în total suma de 19 959,27 de lei.

A opinat reclamanta că, respingerea de către Inspectoratul General de Carabinieri a solicitărilor sale este o acțiune neîntemeiată, fiind utilizate argumente nejustificate și ilegale. Astfel, se disting două motivări a respingerii pretențiilor, și anume: 1) suprapunerea, în esență, a solicitărilor cu fondul cauzei pe dosarul nr. 3-4116/19; 2) lipsa culpei Inspectoratului General de Carabinieri pentru pretinsa întârziere în plata salariului cuvenit.

În argumentarea netemeinicii primului motiv indicat, și anume suprapunerea, în esență a solicitărilor cu fondul cauzei pe dosarul nr. 3-4116/19, reclamanta a menționat că, urmează a fi distinse pretențiile din hotărârea nr. 3-4116/19, or, prin aceasta a fost dispusă indexarea salariului achitat cu întârziere și nicidecum încasarea penalităților pentru faptul achitării cu întârziere a salariului, sunt doua aspecte distincte. Astfel, faptul existenței unei hotărâri prin care a fost obligat Inspectoratul General de Carabinieri să efectueze indexarea salariului neachitat în termen, în sumă de 27 999,89 de lei nu poate fi pus la baza respingerii pretenției de încasare a penalităților. Or, prin hotărârea din 02 iulie 2020, dosarul nr. 3-4116/19 a fost dispusă indexarea salariului, indexare care urmează a fi efectuată în mod obligatoriu, în conformitate cu prevederile art. 35 alin. (2) Legea salarizării nr. 847 din 14 februarie 2002, art. 145 din Codul muncii și prevederile hotărârii Guvernului nr. 535 din 07 mai 2003, iar solicitările petentei prin cererea respinsă sunt cu titlu de penalități potrivit prevederilor art. 330 alin. (1) Codul muncii.

Reclamanta a explicat că, sunt două solicitări distincte prevăzute de articole diferite ale actelor normative. Astfel, consideră necesar de reiterat că, potrivit prevederilor art. 330 alin. (1) Codul muncii, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligație survine, în particular, în caz de: a) refuz neîntemeiat de angajare; b) eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă; c) staționare a unității din vina angajatorului, cu excepția perioadei șomajului tehnic (art. 80); e) reținere a plății salariului; f) reținere a tuturor plăților sau a unora din ele în caz de eliberare din serviciu; g) răspândire, prin orice mijloace (de informare în masă, referințe scrise etc.), a informațiilor calomnioase despre salariat; h) neîndeplinire în termen a hotărârii organului competent de jurisdicție a muncii care a soluționat un litigiu (conflict) având ca obiect privarea de posibilitatea de a munci. Potrivit prevederilor alin. (2) al aceluiași articol, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art. 123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

În concluzie a argumentat că, emiterea hotărârii din 02 iulie 2020 în dosarul nr. 3-4116/19 prin care a fost obligat Inspectoratul General de Carabinieri să efectueze indexarea sumelor achitate cu întârziere, nu este aceeași ca și solicitarea de calculare a penalității de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere, or, indexarea și penalitatea nici în esență nu pot fi catalogate ca fiind aceleași solicitări.

A mai invocat reclamanta că, un alt pretext de respingere a solicitării de achitare a penalităților a fost invocarea faptului lipsei vinei angajatorului, în speță a Inspectoratului General de Carabinieri. Astfel, a comunicat că, sunt câteva elemente ce urmează a fi întrunite pentru ca salariatul să poată beneficia de dreptul de a solicita prejudiciul cauzat în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere, și anume: 1) existența reținerii achitării și 2) vina angajatorului. În context, vina angajatorului, Inspectoratul General de Carabinieri este pe deplin demonstrată prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 august 2016, dosarul nr. 3-157/16 (devenită definitivă și irevocabilă la 21 martie 2018, fapt confirmat prin încheierea Curții Supreme de Justiție dosarul nr. 3ra-226/18), or, prin actul judecătoresc emis a fost constatat ca fiind ilegal refuzul de stabilire a timpului de muncă parțial de 7 ore cu păstrarea indemnizației pentru îngrijirea copilului, fiind anulat răspunsul Inspectoratului General de Carabinieri ca fiind ilegal. Prin urmare, ilegalitatea constatată de către instanța de judecată prin actul judecătoresc emis, demonstrează pe deplin vina Inspectoratului General de Carabinieri. Pentru a interveni instituția reparării prejudiciului cauzat salariatului necesită a fi prezentă vinovăția angajatorului la reținerea plăților convenite salariatului, la caz, vinovăția Inspectoratului General de Carabinieri în reținerea achitării salariului proporțional pentru 7 ore pentru perioada 01 februarie 2016 - 11 august 2016.

A menționat reclamanta că, urma să beneficieze de salariul lunar în luna imediat următoare, de exemplu pentru luna februarie 2016 urma să fie achitată în luna martie 2016, astfel, salariul de fapt i-a fost achitat în luna septembrie 2018 în mod cert și evident cu întârziere. Drept urmare Inspectoratul General de Carabinieri neîntemeiat și fără suport juridic probatoriu, a respins pretenția înaintată de achitare a penalităților

pentru achitarea cu întârziere a salariului pentru perioada 01 februarie 2016 - 11 august 2016.

A solicitat reclamantul anularea răspunsului/refuzului pârâtului Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1/11-A147/20 din 30 noiembrie 2020 (petiție/cererea inițială), anularea răspunsului/refuzului pârâtului Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1/11-A159/20 din 16 decembrie 2020 (cererea prealabilă), anularea răspunsului/deciziei finale a Ministerului Afacerilor Interne nr. 44/22-5092 din 29 decembrie 2020, emiterea actului administrativ de calculare și achitare a penalității, potrivit prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii în legătură cu faptul achitării cu întârziere a salariului pentru perioada 01 februarie 2016 - 11 august 2016, în mărime de 19959,27 lei (f.d. 2-7).

Prin hotărârea din 11 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a anulat refuzul pârâtului Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1/11- A147/20 din 30 noiembrie 2020, actul administrativ emis în procedura prealabilă de pârâtul Inspectoratul General de Carabinieri nr. 1/11-A159/20 din 16 decembrie 2020 și actul administrativ emis în procedura prealabilă de pârâtul Ministerul Afacerilor Interne nr. 44/22-5092 din 29 decembrie 2020.

S-a obligat Inspectoratul General de Carabinieri să emită actul administrativ individual favorabil privind calcularea și achitarea penalității Cristinei Andriuța, potrivit prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii, pentru achitarea cu întârziere a salariului pentru perioada de la 01 februarie 2016 până la 11 august 2016, în mărime de 19 959,27 de lei.

La data de 25 octombrie 2022, Inspectoratul General de Carabinieri, a declarat apel nemotivat, iar la 27 ianuarie 2023, a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 octombrie 2022 cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind inadmisibilă.

Prin decizia din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 11 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) și emisă o decizie nouă prin care a fost respinsă acțiunea înaintată de Andriuța Cristina împotriva Inspectoratului General de Carabinieri și Ministerului Afacerilor Interne privind obligarea la plata penalităților.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond, eronat a hotărât asupra anulării refuzului Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1/11-A147/20 din 30 noiembrie 2020, precum și a actelor administrative emise în procedura prealabilă de Inspectoratul General de Carabinieri nr. 1/11-A159/20 din 16 decembrie 2020 și de Ministerul Afacerilor Interne nr. 44/22-5092 din 29 decembrie 2020 cu obligarea Inspectoratului General de Carabinieri la emiterea actului administrativ individual favorabil privind calcularea și achitarea penalității Cristinei Andriuța, potrivit prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii, pentru achitarea cu întârziere a salariului pentru perioada de la 01 februarie 2016 până la 11 august 2016, în mărime de 19 959,27 de lei.

Instanța de apel a menționat că, prin hotărârea din 11 august 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost admisă acțiunea civilă depusă de către Cristina Andriuța împotriva Departamentului Trupelor de Carabinieri, fiind obligat ultimul să îi stabilească timp de muncă parțial de 7 ore începând cu data de 01 februarie 2016 și

respectiv obligat să achite salariului pentru perioada lipsei forțate de la muncă pentru perioada 01 februarie 2016 - 11 august 2016. Prin urmare, în temeiul cererii depuse de către Andriuța Cristina la data de 06 august 2018 privind executarea hotărârii judecătorești, Inspectoratul General de Carabinieri în luna septembrie 2018, a achitat Cristinei Andriuța suma de 20 525,86 de lei, iar în luna februarie 2019 suma de 12 755,84 de lei.

Astfel, procedura administrativă a fost încheiată ca urmare a achitării plăților cuvenite conform hotărârii din 11 august 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, devenită irevocabilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 martie 2018.

Instanța de apel a relatat că, în cadrul examinării pretențiilor înaintate de Andriuța Cristina, în temeiul cărora a fost adoptată hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău, din 11 august 2016, aceasta nu a formulat careva pretenții cu privire la calcularea și achitarea penalității, potrivit prevederilor art. 330 alin.(2) Codul muncii, în legătură cu faptul achitării cu întârziere, din vina angajatorului, a salariului pentru perioada 01.02.2016-11.08.2016, în mărime de 19 959,27 de lei.

De asemenea, instanța de apel a subliniat că, deși reclamantei i-a fost calculat și achitat salariul pentru perioada 01.02.2016-11.08.2016, în urma executării hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău, din 11 august 2016 dosarul nr. 3-157/16, aceasta cunoștea despre dreptul pretins încălcat încă din anul 2016, însă a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune după o perioadă de 6 ani.

A mai constatat Curtea de Apel Chișinău că, instanța de fond eronat a ajuns la concluzia privind obligarea Inspectoratului General de Carabinieri la calcularea și achitarea în beneficiul lui Andriuța Cristina a sumei de 19 959,27 de lei cu titlu de penalitate de întârziere, în temeiul art. 330 alin. (2) Codul muncii. Or, pe lângă faptul că, o astfel de cerință nu a fost înaintată în cadrul examinării litigiului privind stabilirea timpului de muncă parțial de 7 ore și obligarea achitării salariului pentru perioada lipsei forțate de la muncă, potrivit art. 330 alin. (2) Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Drept urmare, rezultă că prevederile art. 330 alin. (2) Codul muncii, nu sunt aplicabile în cazul privării ilegale de posibilitatea de a munci, acestea urmând a fi puse în practică doar în cazurile când salariul și-a executat obligațiile sale de serviciu, salariul fiind calculat dar neachitat la timp din vina angajatorului.

Totodată, instanța de apel, nu a atestat o culpă a Inspectoratului General de Carabinieri, pentru a se putea pretinde plata unei despăgubiri. Or, din hotărârile invocate de Andriuța Cristina nu se atestă culpa Inspectoratului General de Carabinieri în vederea obligării acestuia de a emite actul administrativ individual favorabil, cu privire la calcularea și achitarea penalității conform prevederilor art. 330 alin.(2) Codul muncii, pentru achitarea cu întârziere a salariului cuvenit, pentru perioada 01.02.2016-11.08.2016.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic și argumentele reclamantei referitoare la Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la modul de punere în aplicare a prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii (dosarul nr. 4ac-21/2014), or Curtea Supremă de Justiție a explicat că, prevederile art. 330 alin. (2)

Codul muncii pot fi aplicate și se calculează numai până la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă.

În această ordine de idei, raportând dispozițiile normelor la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, instanța de apel a apreciat acțiunea formulată de către Andriuța Cristina ca fiind neîntemeiată, care urmează a fi respinsă.

La 05 aprilie 2023, Andriuța Cristina a depus recurs nemotivat, iar la data de 13 mai 2023 a depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel în mod eronat a elucidat circumstanțele cauzei, ajungând la concluzia eronată de admitere a cererii de apel și a casa hotărârea instanței de fond. Referitor la faptul că nu ar exista vina angajatorului în reținerea achitării salariului calculat pentru 7 ore pentru perioada 01.02.2016 - 11.08.2016, este unul lipsit de suport juridic și probator, or potrivit materialelor cauzei vina angajatorului este pe de deplin demonstrată prin hotărârea din 11.08.2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, devenită definitivă și irevocabilă la data de 21.03.2018.

Susține recurenta că se constată vina angajatorului, Inspectoratului General de Carabinieri în achitarea cu întârziere a salariului pentru perioada 01.02.2016 - 11.08.2016, iar argumentul instanței de apel precum că nu se atestă o culpă a intimatului/pârât Inspectoratului General de Carabinieri în achitarea cu întârziere a salariului pentru perioada nominalizată, este nefondat, ori culpă fiind pe de deplin constatată prin hotărârea din 11.08.2019 dosarul nr.3-157/16.

Consideră recurenta că reținerea achitării salariului a fost datorată de acțiunile sau inacțiunile Inspectoratului General de Carabinieri, fapt demonstrat prin actele judecătorești emise, iar faptul că reținerea rezultă dintr-un obiect litigios nu are relevanță speței deduse judecății, or obiectul litigios a constat în inacțiunile intimatului Inspectoratul General de Carabinieri.

Prin urmare, este de obligația angajatorului să achite atât salariul cât și plățile suplimentare conform prevederilor art.330 Codul muncii, atunci când sunt întrunite condițiile cumulative specificate de prevederile articolului, și anume, existența vinei angajatorului, reținerea achitării plăților, și respectiv plățile să fie din lista celor enumerate de dispoziția articolului.

A menționat recurenta că este neîntemeiată și nefondată constatarea instanței de apel precum că dreptul încălcat ar fi apărut încă în anul 2016, nefiind adus nici o argumentare juridică cu trimitere la prevederile legale.

Astfel, Inspectoratul General de Carabinieri în mod vădit și cert încearcă inducerea în eroare a instanțelor de judecată, prin manipularea cu data apariției dreptului încălcat și respectiv încercarea de a schimba realitatea, pentru a se eschiva de responsabilitatea juridică pe care o poartă pentru încălcarea drepturilor recurentei, Andriuța Cristina.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul

Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul depus de Andriuța Cristina, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat de către Curtea de Apel Chișinău la data de 04 aprilie 2023. Astfel, la data de 05 aprilie 2023 recurentul a depus cerere de recurs nemotivată.

Alineatul (2) al art. 245 din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), prevedea că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 27 aprilie 2023 (f.d. 21, vol.2).

La data de 13 mai 2023, Andriuța Cristina, a depus recursul motivat împotriva deciziei din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 23, vol.2).

Astfel, recursul depus de Andriuța Cristina, împotriva deciziei din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La 30 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție, a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de Andriuța Cristina.

La data de 06 iunie 2023 Inspectoratul General de Carabinieri, a depus referință la cererea de recurs declarată de Andriuța Cristina, prin care a solicitat respingerea recursului, cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

La data de 11 august 2023 Ministerul Afacerilor Interne, a depus referință la cererea de recurs declarată de Andriuța Cristina, prin care a solicitat respingerea recursului împotriva deciziei instanței de apel, ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Andriuța Cristina, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea

privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Conform art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f).

Din analiza prevederilor citate, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, depus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Andriuța Cristina, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cadrul examinării cauzei și cererea de apel, care au fost analizate de către prima instanță și Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate corespunzător.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument,

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Andriuța Cristina.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus Andriuța Cristina, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc